

СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

Підтримка у реалізації територіально-орієнтованого підходу до пошуку довготривалих рішень

Будинки, встановлені компанією Qhome. УВКБ ООН реалізує пілотний проект із забезпечення надійних модульних будинків від місцевого виробника для людей, чий будинки були зруйновані під час війни, що дозволяє людям залишатися на власній землі та відновлювати життя родини та відбудовувати свої будинки у власному темпі. 2023. © УВКБ ООН

Незважаючи на те, що війна в Україні триває, а мільйони людей все ще потребують гуманітарної допомоги, у багатьох частинах країни все більше уваги приділяється відбудові та пошуку довгострокових рішень для людей – і там вже розпочалося впровадження заходів із раннього відновлення. Українські біженці, внутрішньо переміщені особи (ВПО) та особи, які повернулися, стикаються зі значними перешкодами на шляху вирішення своїх проблем, що включають пошкоджене або зруйноване житло, вичерпані заощадження, обмежений доступ до базових послуг, втрату засобів до існування, роз'єднані сім'ї та зруйновані структури підтримки громади та втрату предметів побуту. Масштаби поточних викликів величезні: близько 5 мільйонів людей є вимушено переміщеними в Україні, а приблизно 6,3 мільйонів виїхали до сусід-

ніх країн як біженці. Продовжуються спонтанні повернення, і дедалі очевиднішою стає проблема доступу до житла, базових державних послуг, ринку праці. Також існує проблема соціальної згуртованості. Прозоре, справедливе та результативне відновлення вимагатиме застосування спільних територіально-орієнтованих підходів та постійних інвестицій від низки сторін. Керуючись Національним планом відновлення, розробленим урядом, УВКБ ООН, разом з іншими Агенціями, очолює Координаційну групу з пошуку довгострокових рішень, яка прагне створити інклюзивний, цілісний підхід до раннього відновлення. Із загальними фінансовими потребами в розмірі 230 мільйонів доларів США на 2023-24 роки УВКБ ООН зосередиться на програмуванні рішень у шести ключових пріоритетних сферах.

Порівняльні переваги УВКБ ООН

Централізований підхід до соціально-правового захисту

Підхід, орієнтований на людей

Локалізація

Підхід, що базується на фактах

Програмування з урахуванням інклюзивності

Лідерство у діяльності трьох Кластерів

Триєдиний підхід до довготривалих рішень

Дані для забезпечення прийняття рішень

Використання даних для розробки довгострокових рішень на основі підходів, що базуються на фактах

Операційна присутність

Підтримка місцевих органів влади та постраждалих громад у подоланні матеріальних бар'єрів на шляху до прийняття довгострокових рішень

Роль каталізатора

Взаємодія з ключовими зацікавленими сторонами та платформами для адвокації законодавства, політики та програм

Узгодженість з ключовими напрямками, які інтегровані в усі види діяльності

Грошова допомога

Житло

Засоби до існування

Розширення прав і можливостей громад, та їхнє залучення

Доступ до правосуддя та документів

Доступ до послуг та соціальної інфраструктури

Грошова допомога

- Надання багатоцільової грошової допомоги для покращення самозабезпечення, сприяння доступу до засобів існування, житла та переходу до обслуговування від національних систем соціального захисту.
- Надання багатоцільової грошової допомоги для підтримки повернення та початкової реінтеграції.

Житло

- Надання інформації про політику у сфері житла, наявних процедур та прав, а також про те, як отримати державну компенсацію та/або допомогу від гуманітарних партнерів із питань житла.
- Адвокація та посилення підтримки фінансових установ, інвесторів і двосторонніх донорів для збільшення доступного житлового фонду та надання допомоги щодо ремонту та реконструкції житла.
- Надання підтримки, щоб допомогти людям відремонтувати пошкоджене або зруйноване житло.
- Робота над усуненням юридичних/адміністративних бар'єрів для вирішення проблем у сфері житла, землі та прав власності, та формуванням механізмів компенсації для людей, чиї будинки були пошкоджені або зруйновані.
- Підтримка родин через надання тимчасового житла: модульне житло, цільова грошова допомога (оренда, зalog за проживання, сплата послуг ріелтора), а також фінансова підтримка приймаючих сімей.

- Підтримка ВПО, які живуть у місцях компактного проживання, у пошуку довгострокових доступних рішень щодо житла.

Засоби до існування

- Зміцнення зв'язків між громадами ВПО та місцевими суб'єктами ринку праці, приватним сектором та державними службами в районах переміщення шляхом підвищення обізнаності на рівні громади, консультування та наставництва.
- Доповнення системи державних грантів для бізнесу та навчання через підтримку постраждалих від війни людей, які можуть не відповідати критеріям відповідності для отримання державних грантів.
- Підтримка соціально-відповідальних ініціатив та інвестування серед зацікавлених приватних компаній через додаткові програми, зокрема підтримку в натуральній формі, надання приміщень або розвиток спільної діяльності з метою сприяння доступу до засобів до існування та подолання бар'єрів.
- Підтримка та розбудова спроможності систем громадських ініціатив та державних послуг, які сприяють покращенню доступу до працевлаштування через матеріальну або фінансову підтримку, наприклад, професійно-технічних центрів та центрів зайнятості, громадських центрів, організацій, якими керують ВПО.
- Надання підтримки приватним і державним системам догляду за дітьми для усунення ключової перешкоди для працевлаштування, особливо для одиноких матерів.

Розширення прав і можливостей громад, та їхнє залучення

- Підтримка розбудови потенціалу ініціатив громадянського суспільства, очолюваних переміщеними особами, для розширення можливостей і зміцнення стійкості громади, здатності до самозахисту та участі в ухваленні рішень, які впливають на них.
- Підтримка в розвитку і створенні громадських просторів у співпраці з місцевими та переміщеними організаціями громадянського суспільства та групами осіб, що повертаються, де члени громади можуть зустрічатися для проведення соціальних заходів, відпочинку, освітніх програм та програм забезпечення засобами до існування, та обміну інформацією.
- Сприяння та підтримка самоорганізованих консультативних органів або рад ВПО для забезпечення участі переміщених осіб у державних справах, а також врахування конкретних потреб і проблем під час розробки місцевої політики та прийняття рішень.
- Адвокація повної соціально-економічної інтеграції та залучення переміщених осіб до системи надання державних послуг і життя приймаючих громад, включно з вразливими членами громад та мешканцями місць компактного проживання.

Доступ до правосуддя та документів

- Створення інформаційних та сервісних центрів для переміщених осіб, які слугуватимуть «єдиним вікном» для надання інформації, юридичних консультацій і порад, а також у якості механізмів для забезпечення ефективного доступу до прав і відповідних послуг.

- Підтримка розбудови спроможностей Центрів надання безкоштовної юридичної допомоги, щоб забезпечити людям, які постраждали від війни, доступ до юридичних послуг, адаптованих до конкретних потреб постраждалого населення, таких як доступ до документів.

Доступ до послуг та соціальної інфраструктури

- Підтримка проектів, спрямованих на зміцнення соціальної згуртованості між приймаючими громадами, особами, що повертаються та переміщеними громадами, зокрема створення інклюзивних засобів та громадських центрів для спільного використання місцевим і переміщеним населенням/організаціями.
- Підтримка ремонту інфраструктури та реконструкції громадських об'єктів, таких як: школи, громадські центри та місцеві департаменти соціального захисту.
- Підтримка матеріально-технічного забезпечення національних та місцевих служб соціального захисту населення для підвищення їхньої спроможності задовольняти зростаючі потреби населення в соціальних послугах.

Загальні потреби у фінансуванні на 2023-2024 рр. – 230 000 000 доларів США

Україна. Партнери УВКБ ООН надають послуги з соціально-правового захисту у Дніпропетровській області, що постраждала від війни. Лютий 2023 р. © УВКБ ООН/ Аліна Коваленко

